

- 3 Leder
- 4 Styr på arbejdspresset i Kriminalforsorgen
- 6 Dansk Fængselsforbund: For få påbud fra Arbejdstilsynet
- ◀ 8 Udsigt til usikre arresthuse
- 10 Tavshedens Enner Mark
- 14 Tæt samarbejde om behandling af ludomani på Fyn
- ◀ 16 Behandleren: "Poker er et farligt spil!"
- ◀ 18 Arresthuset i Tørshavn
- 21 STA: Du kan selv vælge din a-kasse
- 22 Afdelingen i Møgelkær – 60 års jubilæum
- 24 Debat
- 25 Navnenyt
- 27 Generalforsamlinger
- ◀ 28 Jubilæumsarrangement i Direktoratet for Kriminalforsorgen

Forsidebillede:

De mangeartede arbejdsopgaver stresser personalet, men nu bliver der sat fokus på problemet.

Udgivet af Dansk Fængselsforbund
Vestre Kirkegårds Allé 3,
2450 København SV
Tlf. 3325 9801 - Fax 3325 9601
www.danskfaengselsforbund.dk

Redaktion: Forbundsformand
Kim Østerbye (ansvh.)

Redaktør: John Rasmussen
Talosvej 7, 2770 Kastrup
Tlf. 3250 2037 - Mobil 4074 1487
E-mail:
fagblad@danskfaengselsforbund.dk

Layout, produktion og tryk:
Imprint Grafiske Løsninger
Thurøvej 8 · 4700 Næstved
Tlf. 5572 6692 - Fax 5572 7320
imprint@imprint.dk
www.imprint.dk

ISSN: 0902-8897

Indlæg til Fængselsfunktionæren:

Artikler modtages på diskette, gerne med udskrift eller pr. e-mail. Husk at angive navn, stilling og tjenestested i tilfælde af spørgsmål fra redaktionen. Indlæg til »Debat« må max. være på 750 ord eller 4500 tegn incl. mellemrum. Foto modtages gerne. Hvis de ønskes retur, bedes det anført.

Indlæg senest den 14. i måneden før optagelse.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionens holdning eller forbundets mening.

Når begejstringen tager magten

LEDER

Af Kim Østerbye,
formand for
Dansk Fængselsforbund

Det er til at forstå, at man i Kriminalforsorgens ledelse bliver begejstret, når man endelig – endelig! – støder på en statistik, som tilsyneladende bevæger sig i den rigtige retning.

Begejstringen havde da også voldsomt tag i den pressemeddelelse, Kriminalforsorgen udsendte i starten af februar. Her måtte interesserede læsere forstå, at personalets problemer med vold og trusler er voldsomt på retur. Antallet af episoder er – lyder budskabet fra Strandgade – faldet med hele 25 pct. fra 2004 til 2005.

Den begejstrede pressemeddelelse blev ikke bemærket af mange. Opmærksomheden var mildest talt overskuelig – eftersom den glade historie blev bragt samtidig med, at Muhammed-krisen eksploderede verden rundt. Men elendig timing rokker ikke en millimeter ved det principielle problem: At ledelsen forsøger at bryste sig af, at noget er gået fra rædselsfuldt til slemt. Og at man gør det på et grundlag, der – igen, igen, igen – hviler på et ufuldstændigt grundlag.

Pressemeddelelsen byggede på voldsstatistikken, der igen bygger på indberetninger fra de enkelte institutio-

ner. Og statistikken er – fortsat – langt fra dækkende for den virkelighed, som kolleger rundt om i landet oplever i dagligdagen.

Lad mig give et eksempel: I august 2005 kom det til pressens kendskab, at nogen – angiveligt i forlængelse af den såkaldte befrielsesaktion på Rigshospitalet – ville forsøge at kaste en håndgranat ind i Vestre Fængsel. Håndgranaten skulle bruges imod personalet. Sagen blev taget aldeles alvorlig af politiet – og forskellige modforholdsregler blev sat i værk.

Personligt har jeg det sådan, at jeg ville føle mig truet, hvis nogen havde tænkt sig at møde mig med en håndgranat. På det punkt tror jeg ikke, at jeg adskiller mig fra så mange andre. Men alligevel, når man kigger ned over listen af indberetninger fra Vestre Fængsel – episoden optræder ikke. Episoden optræder ikke i statistikken – angiveligt fordi man ikke regner sådanne "generelle" trusler med.

Et andet eksempel: I forbindelse med af den såkaldte "Buddy Holly"-sag kørte en BMW langt ind på Søbysøgårds område – fyldt med det, der lignede venner til en andengenerationsindvandrer, der spillede en rolle i sagen. Ud over vennerne indeholdte BMW'en også køller og – måske – andet.

Personligt har jeg det sådan, at jeg ville føle mig truet i en sådan situation. Heller ikke her tror jeg, at jeg adskiller

mig fra så mange andre i Danmark. Alligevel optræder denne sag heller ikke i statistikken.

Dansk Fængselsforbund mener naturligvis, at det er positivt, hvis voldsstatistikken bevæger sig i den rigtige retning. Hvis altså – der er en én til én sammenhæng mellem statistikken og virkeligheden. Uden denne sammenhæng er statistikken ikke udtryk for andet end en række ligegyldige tal på et stykke papir. Desværre må vi sige: Kriminalforsorgen har endnu ikke formået at skabe den rette sammenhæng. Statistikken er fortsat alt for ufuldstændig til, at den kan tages som et retvisende udtryk for, hvad der rent faktisk foregår rundt om i landets fængsler og arresthuse. ■

Styr på arbejdspresset i Kriminalforsorgen

Nu skal det være slut med, at mange af Kriminalforsorgens medarbejdere – i fængsler, arresthuse, direktoratet – oplever, at arbejdspresset er for stort, lyder det fra direktøren for Kriminalforsorgen. Dansk Fængselsforbund bækker op om indsatsen.

Der skal sættes en stopper for, at mange medarbejdere i Kriminalforsorgen har en oplevelse af, at der er et misforhold mellem de opgavekrav, der stilles og de ressourcer, der er til rådighed.

Så klar lyder udmeldingen fra direktør for Kriminalforsorgen, William Rentzmann.

"Vi har sat en proces i gang, der skal komme oplevelsen af et for stort arbejdspress til livs. Det er i dag svært for os at pege præcist på, hvad det er, der stresser vores medarbejdere, og det bliver vi – som det første – nødt til at finde ud af for at løse problemet," siger William Rentzmann.

Direktoratets formandsudvalg har derfor besluttet at kickstarte processen

Direktør for Kriminalforsorgen
William Rentzmann

med fokus på arbejdspresset med en såkaldt futurecamp.

En futurecamp er en slags idestyrket seminar, hvor Kriminalforsorgen inviterer 48 personer til alene at diskutere arbejdspresset i Kriminalforsorgen.

En mere traditionel måde at gribe sådan et problem an på ville, ifølge William Rentzmann, være at nedsætte arbejdsgrupper, der skal undersøge problemets omfang. Og det kan være en proces, der tager lang tid. Men denne gang vil problemet blive grebet an på en helt anderledes måde.

"Vi skal finde 48 personer, der har et stort indblik i Kriminalforsorgen, og dem sætter vi sammen i 48 timer. Det er så deltagernes opgave nærmere at definere, hvad arbejdspresset består i, og lige så vigtigt komme frem til nogle konkrete forslag om, hvad man kan gøre ved arbejdspresset på campen," siger William Rentzmann.

Første skridt mod målet

William Rentzmann fremhæver, at det på ingen måde er forventningen, at problemet med arbejdspresset kan løses på sådan en camp. Men at den forhåbentlig kan vise, hvor og hvordan der skal sættes ind.

"Futurecampen er kun det allerførste spadestik i forhold til at komme nærmere en løsning af problemet med arbejdspresset. Vi har en lang og sej proces foran os, hvor vi skal vende mange sten. Målet med campen er kort sagt at skabe et optimalt udgangspunkt for det videre arbejde med arbejdspresset," siger William Rentzmann.

Der er ifølge ham kun få, hvis ingen andre organisationer i staten, der i den grad sætter fokus på medarbejdernes arbejdspresset.

"Vi prioriterer økonomi og tid på projektet, fordi vi finder det afgørende at finde ud af, hvordan man får en bedre sammenhæng mellem opgaver og ressourcer," siger William Rentzmann.

Emnerne der skal diskuteres på futurecampen ligger ikke endelig fast endnu.

"Jeg vil ikke gå ud og sige, hvilke emner vi konkret skal diskutere, det skal vi sammen finde ud af i formandsudvalget. Men emnerne vil selvfølgelig på en eller anden måde knytte sig an til problemstillingen om arbejdspresset," siger William Rentzmann.

God idé

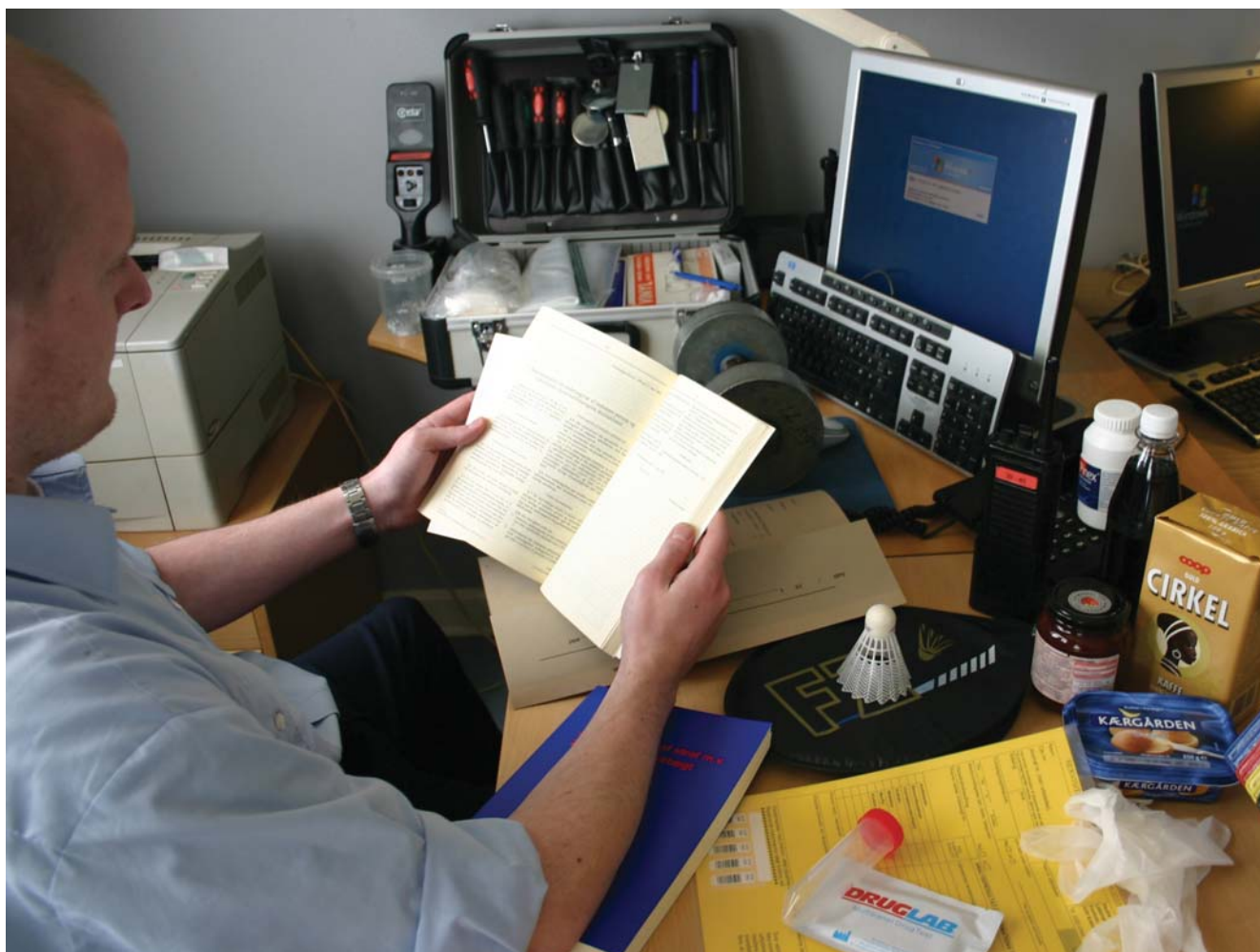
I Dansk Fængselsforbund er man enig i, at der er behov for en indsats for at nedbringe arbejdspresset i Kriminalforsorgen.

"Det er en kendsgerning, at vi har mere at lave i Kriminalforsorgen. Vi har ganske enkelt fået flere opgaver. Og det er arbejdsprocesserne i landets fængsler altså ikke indrettet til i dag," siger formand for Dansk Fængselsforbund, Kim Østerbye.

Særligt fremhæver han, at det er positivt, at Direktoratet har valgt at

Forbundsformand
Kim Østerbye

De mange arbejdsopgaver for fængselsfunktionærerne er svære at prioritere. Det medfører stress når blandt andet urinprøver, visitationer, købmandshandel, fritidsaktiviteter, medicinudlevering, transporter, lægefremstillinger, besøg, rapportskrivning, registrering og administrativ sagsbehandling skal planlægges og gennemføres. Personalet føler at de ordens- og sikkerhedsmæssige opgaver og den nødvendige kontakt til de indsatte ofte bliver nedprioriteret til fordel for omfattende skrivebordsarbejde.

trække på den viden, medarbejderne og ledere har i Kriminalforsorgen, i stedet for bare at inddrage endnu et eksternt konsulentfirma.

"Vi har i Direktoratets formandsudvalg diskuteret mange mulige fremgangsmåder, og vi tror på, at en futurecamp vil give en unik mulighed for at inddrage erfaringer fra alle niveauer i Kriminalforsorgen," siger Kim Østerbye.

Han fremhæver samtidig, at målet med indsatsen ikke nødvendigvis er flere penge.

"Det, vi håber, bliver resultatet af indsatsen er, at vi kan komme frem til en prioritering af den samlede mængde af

arbejdsopgaver, og hvis det kan lade sig gøre inden for de eksisterende ressourcer, så er det fint," siger Kim Østerbye. Særligt det stigende antal af nye registreringskrav og arbejdet med IT opleves som stressende, fordi arbejdsprocesserne ikke er gode nok. Der mangler ifølge ham retningslinier for, hvem der skal gøre hvad, hvornår og hvor.

"Folk opfatter ikke længere det at arbejde med computere som en lettelse, men som en belastning, hvilket er en kendsgerning, som Kriminalforsorgen skal tage hensyn til. Jeg mener, det vil være en fordel at specialisere enkelte medarbejdere i stedet for, at alle fæng-

selsfunktionærer skal kunne det hele. Og det får vi nu mulighed for at gå i dialog med ledelsen i Direktoratet om," siger Kim Østerbye. ■

Af Theresa Kjærside

Dansk Fængselsforbund: For få påbud fra Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har i deres indsats i forhold til det psykiske arbejdsmiljø i alle landets fængsler og arresthuse udstedt forsvindende få påbud. "Under al kritik," lyder det fra Dansk Fængselsforbund. "Normal procedure," siger Arbejdstilsynet.

Resultaterne af Arbejdstilsynets indsats i forhold til det psykiske arbejdsmiljø i landets fængsler har været længe ventede.

I Dansk Fængselsforbund håbede man, at indsatsen kunne bidrage til at dæmme op for den psykiske nedslidning, fængselsfunktionærerne oplever i dag.

Men nu hvor indsatsen nærmer sig enden, er forventningerne langt fra indfriet, lyder det fra Dansk Fængselsforbund.

"Alle, der kender til forholdene i landets fængsler, ved, at fængselsfunktionærerne udsættes for en urimelig nedslidning. Sygefraværet sprænger alle parametre, og mange må pensioneres før tid som konsekvens af et dårligt psykisk arbejdsmiljø. Trods det har Arbejdstilsynet kun fundet det relevant at udstede

de to påbud, der er relateret til det psykiske arbejdsmiljø ved deres tilsyn i landets fængsler og arresthuse. Og det undrer os meget," siger næstformand i Dansk Fængselsforbund, Peder Jørgensen.

Arbejdstilsynet besluttede at lave tilsynsbesøg i forhold til det psykiske arbejdsmiljø i alle landets fængsler og arresthuse, fordi jobbet som fængselsfunktionær kom på top ti-listen over farlige job.

Begrænset af procedurer

Fra Arbejdstilsynet er forklaringen på, at der kun er udstedt så få påbud, klar.

Forbunds næstformand Peder Jørgensen er ikke tilfreds med Arbejdstilsynets arbejde og mener at fængslerne skal kigges grundigere efter i sømmene.

Arbejdstilsynet skal følge nogle procedurer, der ikke gør det muligt at udstede påbud i første omgang, når det handler om psykisk arbejdsmiljø.

"På grund af de sædvanlige procedurer på området for psykisk arbejdsmiljø udsteder Arbejdstilsynet ikke påbud i første omgang, men der afgives rapport om de konstaterede problemer, som det i første omgang overlades til virksomhederne at løse. Og kun, hvis de ikke selv viser vilje og evne til at løse problemerne, afgiver vi påbud," siger Peter Herskind.

Peter Herskind fremhæver, at han – trods de få påbud – mener, at Arbejdstilsynet er kommet med mange reaktioner over for arbejdsforholdene i Kriminalforsorgen: "Vi har påpeget en lang række forhold i mange fængsler, der handler om alt fra uklare krav og retningslinjer i arbejdet til risiko for vold og meget mere."

Og han mener, at Direktoratet har udvist velvilje til at løse problemerne.

"Kriminalforsorgen har indtil nu gjort et godt stykke arbejde for at lave ændringer de steder, hvor det psykiske arbejdsmiljø har haltet," siger Peter Herskind.

Dansk Fængselsforbund har kun undren og kritik til overs for Arbejdstilsynets forklaring.

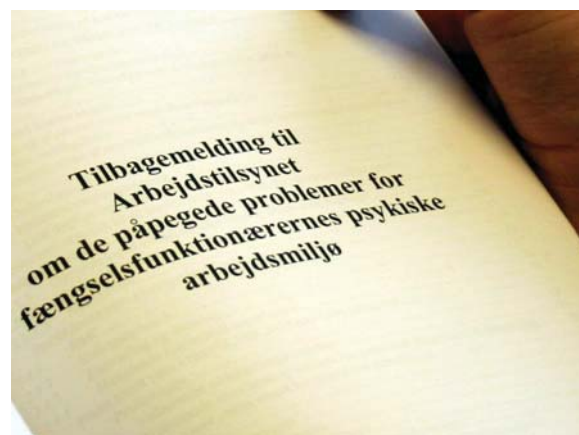
"Det er uden for vores begrebsverden, at Arbejdstilsynet er tilfredse med Kriminalforsorgens opfølgninger på det psykiske arbejdsmiljø. Hvordan kan man være tilfreds, når de faktiske forhold ikke er blevet spor bedre? Statistikkerne for eksempelvis sygefraværet og antallet af fængselsfunktionærer, der må trække sig tilbage før tid, er fortsat af et grotesk omfang. Først når det er blevet rettet op, mener jeg, at Direktoratet og Arbejdstilsynet kan være tilfredse med deres indsats. Det er vi i hvert fald ikke," siger Peder Jørgensen.

Dansk Fængselsforbund undrer sig over, at Arbejdstilsynet er tilfredse med Kriminalforsorgens opfølgninger på det psykiske arbejdsmiljø.

Der er ifølge Peder Jørgensen behov for, at Arbejdstilsynet kigger fængslerne grundigt efter i sømmene én gang til. Kigger man for eksempel på problematikken vedrørende alenearbejde, er det Peder Jørgensens erfaring, at mange fængsler fortsat systematisk lægger alenearbejde ind i vagtplanlægningen, også på afdelinger med mange og "særligt farlige" indsatte.

"Alenearbejde er et stort problem. Vores afdelingsformænd har mange steder ydet en aktiv indsats for at undgå, at der planlægges alenearbejde i fængslerne. Alenearbejde gør det til en usikker og stressende opgave at holde opsyn med de indsatte. Og det forværrer den i forvejen alt for store psykiske nedslidning. I den situation har vi altså behov for, at Arbejdstilsynet griber ind i stedet for at lytte til, om Direktoratet har vilje eller evner til at gøre en forskel," siger Peder Jørgensen.

Peter Herskind oplyser i den forbindelse, at Arbejdstilsynet vil gennemføre kontrolbesøg i fængsler og arresthuse i foråret 2006. Her vil man netop kontrollere, om Direktoratet har indfriet sine handlingsplaner for at forbedre arbejdsmiljøet. Herudover fremhæver han, at

Arbejdstilsynet yderligere har planlagt at gennemføre screeninger af alle landets virksomheder - og at man i den forbindelse også kommer ud til alle fængsler og arresthuse på ny. ■

Af Theresa Kjærside

Udsigt til usikre arresthuse

Usikre arbejdsvilkår og afsoning i flere arresthuse vil være konsekvensen af den kommende politikredsreform, hvis Justitsministeriet ikke lytter til Dansk Fængselsforbunds advarsler, lyder vurderingen fra arresthusene.

Politikredsreformen vil få store konsekvenser for sikkerheden i landets arresthuse. Der vil opstå problemer med opbakning i krisesituationer og lange responstider. Det vil give problemer, når politiet ikke har kendskab til adgangsforholdene i de enkelte arresthuse.

Når det handler om den kommende politikredsreform er meldingen fra Dansk Arrestforvarerforening og Arrestfunktionærernes Organisation ikke til at tage fejl af: De er bekymrede.

Nedlægger man – som det fremgår af forslaget til politikredsreformen – politistationer og reducerer antallet af døgnbemandede politistationer til fordel for større politikredse vil det give store problemer med sikkerheden i mange arresthuse.

"Det er særligt de lange afstande mellem arresthusene og politistationerne, der bekymrer os. Opstår der for eksempel en akut krisesituation, hvor de ansatte i et arresthus ikke kan kontrollere en indsat, har flere arresthuse udsigt til at skulle vente på, at en patruljevogn skal køre op til 40 km for at komme til assistance. Og det kan altså tage lang tid," siger formand for Arrestfunktionærernes Organisation i Jylland, Robert Demény.

Sikkerheden i arresthusene er i dag i høj grad baseret på, at politiet kan komme hurtigt frem, fortæller formand for Dansk Arrestforvarerforening, Flemming Solberg: "Bemandingen i arresthu-

Afdelingsformand Flemming Solberg (tv) og afdelingsformand Robert Filtenborg Denény frygter for både sikkerheden i landets arresthuse og samarbejdet med politiet, hvis lovudkastet til politikredsreformen ikke ændres inden det vedtages.

sene er – uden for almindelig kontortid – planlagt med baggrund i, at vi kan tilkalde assistance fra politiet. Typisk er der kun mellem to til tre ansatte til mellem 13-30 indsatte. Og når der er så få mand på arbejde, er det altså afgørende, at politiet kan komme, når vi har behov for det."

Ikke nok med at begge formænd frygter, at politiet kommer for sent, når det virkelig brænder på, så udtrykker de også stærk bekymring over, at betjentene ikke kan komme ind, når de kommer frem. Det lokale politi har i dag adgang og kendskab til arresthusene, fordi det er aftalt sådan. De tvivler begge på, at man kan videreføre denne viden til en stor kreds med flere tusinde betjente.

"Står vi med en situation, der er uden for kontrol, er det helt afgørende, at de betjente, der kommer til assistance, har kendskab til indgangsforholdene, og at

de kan orientere sig i huset. Vi har før oplevet, at ansatte er blevet slået ned og lukket ind i en celle, og så er vi altså helt afhængige af, at de betjente, der kommer til assistance, selv kan komme ind," siger Flemming Solberg.

Samarbejde går fløjten

Store politikredse vil ikke alene påvirke sikkerheden. Det vil også påvirke det daglige samarbejde mellem politiet og arresthusene.

"Sådan som Justitsministeriets lovudkast til politikredsreformen ser ud i dag, forudser vi, at vores gode og nødvendige samarbejde med det lokale politi går fløjten, fordi politiets administrative og vagthavende funktion flyttes til større kredse," siger Robert Demény.

Landets arresthuse er på flere områder helt afhængige af et tæt samarbejde

med det lokale politi – for eksempel låner arresthusene biler af politiet, når de skal transportere indsatte. Det er i dag sådan indrettet, at varetægtsarrestanter transporteres af politiet og fængselsafsonere af arresthuse. Begge formænd fortæller imidlertid, at i praksis taler politi og arrester sig til rette fra sag til sag.

"Vi forudser, at der vil opstå problemer, når vi fremover skal transportere indsatte fra arresthus til arresthus, til sygehuset eller andet uden for arresthuset. I dag taler vi med politiet og finder frem til den bedste løsning for alle parter. Men hvis vi fremover skal koordinere transport med en logistikchef, som skal tage stilling til henvendelser fra flere arresthuse, tror vi, at det samarbejde vil glide ud i sandet," siger Flemming Solberg.

Robert Demény fortæller, at Dansk Fængselsforbund har sendt arresthusenes høringssvar til lovforslaget om politikredsreformen til Justitsministeriet, og han håber, at ministeriet vil lytte og handle på baggrund af arresthusenes bekymringer.

"I stedet for at vente og se, hvor galt det kan gå med sikkerheden og så lave lappeløsninger efterfølgende, er det helt centralt, at politikerne på forhånd beslutter, hvordan for eksempel kørslen skal foregå fremover, og hvordan vi kan være sikre på, at vi kan få hurtig assistance uden for de normale kontortider," siger Robert Demény. ■

Af Theresa Kjærside

Arresthuset i Svendborg.

Arresthuset i Viborg.

Arresthuset i Nakskov.

FAKTA

Justitsministeren offentliggjorde i december 2005 regeringens forslag til en reform af politiet. Lovudkastet er sendt i høring hos berørte myndigheder og organisationer - herunder Dansk Fængselsforbund. Det er målet, at regeringen fremsætter et lovforslag for Folketinget i starten af 2006.

Forslag i reformen som har konsekvenser for Kriminalforsorgen:

Større politikredse: Landet inddeles i 12 politikredse.

Konsekvens:

- Det tætte samarbejde med det lokale politi kan blive forringet, idet beslutningskompetencen i mange tilfælde vil blive placeret længere væk fra de enkelte arresthuse.
- Det kan blive vanskeligt at koordinere kørsel af fængselsafsonere, idet denne opgave i dag løses ved et tæt samarbejde med den lokale politistation.

Politiets beredskab (døgnvagtjeneste): Der vil fremover være én fælles vagtcentral for hele kredsen, men politipersonalet skal fortsat møde ind og køre ud fra de enkelte understationer i kredsen.

Konsekvens:

- Særligt i timerne uden for almindelig kontortid er der risiko for en lang responstid i krisituationer, hvis der er store distancer mellem det enkelte arresthus og en døgnbemandet politistation.

Tavshedens Enner Mark

Statsfængslet Østjylland, Danmarks nye topsikrede fængsel, står snart klar. Når tasmørket og stilheden sænker sig over byggepladsen ånder alt fred og idyl, men det er ikke den samme følelse som kendetegner ånden i Statsfængslet i Horsens, hvor medarbejderne stadig er sat fuldstændig ud på et sidespor.

For snart et år siden satte fagbladet Fængselsfunktionæren fingeren på pulsen i Statsfængslet i Horsens for at få et stemningsbillede af arbejdsmiljøet og de forestående beslutningsprocesser inden åbningen af Danmarks nye topsikrede højborg, Statsfængslet Østjylland.

Dengang var personalets hverdage præget af utryghed, frustration og stor bekymring for fremtiden på grund af manglende indsigt og medarbejderindflydelse i processen omkring deres nye arbejdsplads.

Vågner badet i sved

"Engang i mellem vågner jeg stadig midt om natten, badet i sved og med hjertebanken," siger fængselsfunktionær Erik Agerschou, der trods de daglige frustrationer og dårlige arbejdsforhold stadig holder ud i Statsfængslet i Horsens.

"Min fremtid er mere uvis end nogensinde før, og det virker som om, at personalet på det nye fængsel kun er et nødvendigt onde. Vi går stadig utrygge rundt uden at vide, hvad fremtiden bringer, selvom den rykker tættere og tættere på. Sidste år blev der stillet en "tryghedsgaranti" til basispersonalet i Horsens, men siden da har der ikke

Enner Marks fysiske rammer er et af de få konkrete forhold, der er på plads før den store nye arbejdsplads åbner sine døre til efteråret. Medarbejderne mangler information og kan ikke få svar på relevante spørgsmål.

Årsag: Ledelsen har pålagt sig tavshedspligt i forhold til medarbejderne.

været nogen væsentlige informationer om det nye fængsel," siger Erik Agerschou.

Utryghed, frustration, manglende indsigt og medarbejderindflydelse synes at præge medarbejdernes dagligdag endnu mere end tidligere, og bekymringerne har for alvor sneget sig ind på livet af alle.

Informationsniveauet er en ren farce

Formanden for Dansk Fængselsforbunds lokalafdeling i Horsens, Connie Thonsgaard, er meget frustreret og flov over den mangel på seriøsitet, der kendetegner informationsniveauet omkring de vitale beslutningsprocesser, som ikke rigtig er skubbet i gang endnu, selvom den

forestående udflytning til Statsfængslet Østjylland hastigt rykker nærmere.

"Vi sadlede hesten for år tilbage, men topledelsen har helt glemt at sætte hesten i galop," siger Connie Thonsgaard.

"Byggeriet har været i gang længe, men medindflydelsen i beslutningsprocessen udebliver fuldstændig. Det sidste års tid skulle have været anvendt til forarbejde og mulighed for medindflydelse, men året har været kendetegnet med lukkethed og tavshed, som begrundes med tavshedspligt. Mine medlemmer har siden juli 2005 modtaget fem orienteringsskrivelser fra fængselsinspektøren via mail, men signalværdien om at informere sit personale mislykkedes da fuldstændigt, når skrivelserne ikke indeholder nogen nyheder, da arbejdsgrupperne og inspektøren er pålagt tavshedspligt i

forhold til vores medlemmer. De fortjener at blive informeret," siger Connie Thonsgaard.

"Jeg mener helt klart ikke, at topledelsen lever op til samarbejdsaftalen omkring informationsniveauet i vores institution. Vi forventer, at topledelsen udviser seriøsitet og respekt for deres medarbejdere. Det er for sent, at drøftelserne omkring personalebemandingen af det nye fængsel først vil finde sted i slutningen af marts 2006, og hvorfor udebliver budgettet for det nye fængsel? Vi ved jo ikke engang, hvilke økonomiske rammer, vi kommer til at arbejde i, og jeg frygter, at vi som medarbejdere bliver taget som gidsler i et spil, som mest af alt minder om en ren farce uden nogen spilleregler, men med skjulte dagsordener. Det glæder mig, at der er stillet en "tryghedsgaranti" for basispersonalet, men ordet tryghed er nok ikke lige det første ord, som falder én på sinde, når man arbejder i Horsens og funderer over sin fremtidige karriere. Mine medlemmer er frustrerede og ved at tabe modet. Uvisheden er nedbrydende og forringer det psykiske arbejdsmiljø, som aldrig har været ringere og mere belastende end nu," siger en meget bekymret Connie Thonsgaard.

Det nødvendige fokus på arbejdsmiljøet udebliver

Medarbejderne i Statsfængslet i Horsens er langt fra de eneste, som oplever frustration og forringelser i arbejdsmiljøet. Alle Kriminalforsorgens institutioner har lige været igennem en sparerunde, som skar helt ind til benet, og med væsentlige forringelser af arbejdsmiljøet til følge.

I en stor statsvirksomhed virker det forunderligt og bemærkelsesværdigt, at det nødvendige fokus på arbejdsmiljøet udebliver fuldstændigt. Et tydeligt eksempel på manglende fokus på arbejds-

Afdelingsformand Connie Thonsgaard påpeger, at ledelsen ikke overholder samarbejdsaftalens bestemmelser om information af medarbejderne.

miljøet og topledelsens manglende evne til at iværksætte initiativer til forbedring af arbejdsmiljøet, findes på Kriminalforsorgens eget intranet under ikonet "Arbejdsmiljø". Her finder man idékataloget "Ideeer til arbejdet med udviklingsområderne fra Klimaundersøgelsen 2001." Den både berømte og berygtede klimaundersøgelse af Kriminalforsorgens institutioner er der tilsyneladende ikke taget mange initiativer for at følge op på, eftersom det er det eneste materiale, man kan finde om arbejdsmiljøet i Kriminalforsorgen.

Af Klimaundersøgelsen 2001 fremgik det tydeligt, at ledelsens evne til at håndtere konflikter spiller en stor rolle for oplevelsen af stemningen på arbejdspladserne, og at stemningen i Kriminalforsorgen bredt vurderes at være et område, hvor en udviklingsindsats er påkrævet, særligt blandt de uniformerede medarbejdere, der i henhold til

undersøgelsen tilkendegiver, at stemningen er dårlig.

Det overordnede resultat af Klimaundersøgelsen er opgjort i Kriminalforsorgens styrker og svagheder, og hvis det stadigvæk er meningen, at medarbejdernes styrke skal være, at de skal have mod på at lære noget nyt, og ledelsens formidling af mål og visioner til medarbejderne fortsat også skal betragtes som værende en styrke, er det vist nu, at hesten skal sættes i fuld galop, hvis det da ikke er for sent – og det kun er det kollegiale fællesskab, som er medvirkende til at Kriminalforsorgen kører rundt. ■

Af Brian Sørensen

Uddrag af aftale om samarbejdsudvalg i staten:

§ 3. Information og drøftelse i samarbejdsudvalget

I samarbejdsudvalget skal der gives gensidig information og foregå drøftelser om arbejdspladsens forhold.

Information skal så vidt muligt gives både skriftligt og mundtligt.

Stk. 2. Ledelsens informationspligt

I samarbejdsudvalget skal ledelsen informere om:

1. Arbejdspladsens seneste udvikling og den forventede udvikling i aktiviteter og i den økonomiske situation.
2. Arbejdspladsens aktuelle situation og forventede udvikling med hensyn til struktur og beskæftigelse, især i forbindelse med strukturændringer og i situationer, hvor beskæftigelsen er truet. Planlagte og forventede foranstaltninger skal også inddrages i denne sammenhæng.

3. Andre beslutninger, der kan føre til betydelige ændringer i arbejdets tilrettelæggelse og medarbejdernes ansættelsesforhold.

4. Udbud og udlicitering.

Information skal gives så tidligt og med et så passende indhold, at der kan gennemføres en grundig drøftelse i samarbejdsudvalget, således at medarbejdernes synspunkter og forslag kan indgå i grundlaget for ledelsens endelige beslutning.

Stk. 3. Information og drøftelse på rette niveau

Det er ledelsens ansvar at sikre, at information og drøftelse sker parallelt til ledelses- og beslutningsstrukturen. Information og drøftelse skal etableres mellem den ledelse, som har kompetencen, og medarbejderrepræsentanter for de personalegrupper, der berøres.

Hvis der opstår en situation, hvor der er krav om information og drøftelse af emner, som ligger uden for

formanden for samarbejdsudvalgets ansvars- og kompetenceområde, er det den relevante ledelses forpligtelse at sikre, at der foretages information og høring af alle de berørte samarbejdsudvalg.

Hvis der etableres en koncernledelse eller lignende, må ledelsen, når der opstår pligt til information og drøftelse, sammen med de forhandlingsberettigede organisationers repræsentanter vurdere, på hvilken måde information og drøftelse kan ske på den mest hensigtsmæssige måde. Det kan ske ved:

1. Etablering af samarbejdsudvalg på koncernniveau.
2. Nedsættelse af ad hoc udvalg.
3. Drøftelse i de relevante samarbejdsudvalg inden for området.

Kommentar fra afdelingsformand Hans Basse, Foreningen af Øvrige Ledere:

I lighed med basispersonalet, hersker der stor frustration blandt vore medlemmer (afdelingsledere og overvagt-mestre), over informationsniveauet og manglende lokal indflydelse.

Afdelingslederstillingerne er nu her først i det nye år blevet besat, ca. 1 år senere end oprindeligt lovet, og vi afventer nu opslag af overvagt-mestre/souschefstillingerne. Lederne har ikke som ansatte i basisstillinger fået en tryksgaranti, så en stor del af lederne ved endnu ikke om de er købt eller solgt, hvilket er dybt utilfredsstillende.

Mindst ligeså utilfredsstillende er den manglende lokale indflydelse, DFK har tidligt meldt ud, at Statsfængslet Østjylland ikke er et nyt Statsfængsel i Horsens, men et nyt fængsel i Danmark og at rammerne for regimet skulle fastsæt-

tes centralt. Vi havde dog det indtryk, at når rammerne var fastsat kunne lokale arbejdsgrupper, som bestod af det fremtidige personale, være med til at udfylde rammerne. Der blev talt om hvor vigtigt dette ville være for at sikre et ejerskab til det nye fængsel.

Lige nu arbejder forskellige arbejdsgrupper centralt på meget detaljeret planlægning af forskellige områder, en regimegruppe skal afgive en indstilling til behandling i formandsudvalget sidst i marts måned. Det er derfor vanskeligt at forestille sig, at bemandingen af afdelingerne kan være klar før hen på forsommeren.

Man må sige, at konceptet omkring den centrale fastsættelse af regimet, er blevet fulgt til punkt og prikke, hvorimod vores håb om lokal medindflydelse, og

derved her i 11. time at kunne skabe lidt ejerskab til det nye fængsel, endnu ikke er blevet opfyldt.

Kommentar fra fængselsinspektør Jørgen Bang, Statsfængslet i Horsens/Statsfængslet Østjylland:

Jeg har haft lejlighed til at gennemlæse artiklen om Statsfængslet Østjylland. Bladets redaktion har forespurgt om mine eventuelle bemærkninger.

Jeg er enig i, at manglende information, og deraf følgende uvished, giver anledning til rygter, mytedannelser og utryghed.

Jeg finder det derfor også beklageligt, at der på nuværende tidspunkt (slutningen af februar måned 2006) fortsat mangler at blive truffet væsentlige beslutninger vedrørende driften af Statsfængslet Østjylland før fængslets nye ledelse kan komme i gang med "detailplanlægningen".

Jeg er imidlertid af den opfattelse, at såvel Direktoratet for Kriminalforsorgen som undertegnede har forsøgt løbende at informere om Statsfængslet Østjylland.

Et meget vigtigt skridt blevet taget, da vicedirektør Annette Esdorf, Direktoratet for Kriminalforsorgen, på et møde her i fængslet i maj måned 2005 stillede en "trykkesgaranti" til basispersonalet ved Statsfængslet i Horsens, gående ud på, at alle kunne blive forflyttet til Statsfængslet Østjylland, såfremt man ønskede dette. Denne beslutning blev personalet straks informeret om.

Andre væsentlige informationer om driften af Statsfængslet Østjylland er offentliggjort på direktoratets Intranet. Jeg tænker her navnlig på Regimegruppens indstilling af 7. juni 2005 om Regime m.v. i Statsfængslet Østjylland. Desuden er der ligeledes på Intranettet offentliggjort referater af Formandsudvalgets møder henholdsvis den 13. september, 14. oktober og 18. november 2005. Her refereres de overvejelser og beslutninger, der er truffet med hensyn til Regimegruppens indstilling.

Jeg har, som det også nævnes i indlægget, udsendt 5 orienteringsskrivelser siden juli 2005, og desuden har "Statsfængslet Østjylland" været et fast punkt på Samarbejdsudvalgets

dagsorden de sidste 2-3 år. SU-referaterne indeholder de oplysninger, der her er givet fra min side.

For at opnå det rette ejerskab til det nye fængsel, har det samlede personale haft lejlighed til at besøge det nye fængsel 2 gange, og i forbindelse med det første besøg gav jeg forinden rundvisningen en bred orientering om fængselsbyggeriet. Det er hensigten på ny her i foråret 2005, at tilbyde personalet mulighed for endnu en gang at besøge byggeriet, som nu nærmer sig sin afslutning.

Jeg vil dog godt tilføje - som også nævnt i indlægget - at jeg som medlem af Regimegruppen sidder inde med oplysninger, som jeg grundet den tavshedspligt, der påhviler medlemmer af Regimegruppen, ikke har kunnet videregive.

Det drejer sig navnlig om den økonomiske ramme, som Direktoratet for Kriminalforsorgen har anmodet Regimegruppen om at arbejde ud fra samt de overvejelser, som Regimegruppen i den forbindelse har gjort sig med hensyn til bemandings- og beskæftigelsesplan.

Den 7. februar 2006 havde jeg et godt og konstruktivt møde med formændene for de lokale organisationer. Mødet var kommet i stand efter ønske fra organisationerne med henblik på information om Statsfængslet Østjylland.

På baggrund af dette møde har jeg taget initiativ til, at formændene for de lokale organisationer hver 14. dag mødes med fængslets nye direktion samt konsulenterne. Formålet med møderne er, at højne informationsniveauet samt give gensidig orientering om forhold vedrørende Statsfængslet Østjylland.

Ledelsesgruppen ved Statsfængslet Østjylland er nu på plads, idet den sidste ansættelse finder sted pr. 1. marts 2006. Forudsætningerne for at komme i gang med den videre planlægning er således nu på plads.

Jeg forventer desuden, at der i den nærmeste fremtid kan indledes kontraktforhandlinger mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og fængslets nye ledelse, blandt andet med henblik på afklaring af de økonomiske rammer for driften af Statsfængslet Østjylland.

Med venlig hilsen

*Jørgen Bang
Fængselsinspektør ved Statsfængslet i
Horsens/Statsfængslet Østjylland*

Tæt samarbejde om behandling af ludomani på Fyn

For et par år siden blev der indledt et formelt samarbejde mellem Statsfængslet på Søbysøgård og Center for Ludomani i Odense, hvor de indsatte kunne modtages til behandling.

Nu er man gået et skridt videre og tilbyder gruppeterapi for de indsatte på selve fængslet.

Det begyndte med at Center for Ludomani i Odense tog kontakt til fængslet, fordi de gerne ville have et mere fasttømret samarbejde. Det syntes den daværende inspektør lød som en god idé. Derefter indkaldte man alle relevante instanser i Kriminalforsorgen til et stormøde på fængslet, hvor man fremlagde hvordan projektet kunne forme sig.

Filosofien var, at det skulle foregå som gruppeterapi. I begyndelsen var det dog svært at få grupperne op at køre, så de indsatte fortsatte med at tage til turen til Center for Ludomani i Odense. Men det seneste år har der været ludomanibehandling på Søbysøgård under ledelse af behandleren Henrik Brandt fra Center for Ludomani.

Indsatte fra hele landet

Det er socialrådgiver Susanne Brøndsted, fra Statsfængslet på Søbysøgård, som er koordinator på projektet.

Statsfængslet på Søbysøgård indeholder både et åbent og et halvåbent fængsel. Det eneste tidspunkt man samler disse to grupper af indsatte er til ludomanibehandlingen.

På Søbysøgård er der afsonere fra hele landet, hvis primære grund til placeringen er ludomanibehandlingen.

Alle nye afsonere, som ønsker ludomanibehandling, begynder forløbet med en visitationssamtale med behandler

Henrik Brandt. Han vurderer om den indsatte er egnet til behandling.

Der er dog en ting som undrer Susanne Brøndsted og det er, at der ikke bliver overført flere indsatte med spilproblemer til Søbysøgård. Det er nemlig hendes indtryk, at der sidder rigtig mange afsonere i åbne fængsler med netop dette misbrug.

Mindre spil på Søbysøgård

Fængselsfunktionær Michael Sørensen er positivt stemt over for behandlingstilbudet. Han mener, at det virker som en ventil over for de indsatte som ikke er bevidste omkring deres spilproblem. Her kan et behandlingstilbud være et skridt i den rigtige retning. "Tidligere havde vi store problemer med indsatte som spillede om penge, men det har vi ikke længere," siger Michael Sørensen. Han mener, at enten er spillet reelt stoppet, eller også er de indsatte bare blevet bedre til at skjule det.

Fængselsfunktionærernes opgave i ludomanibehandlingen er primært som støttefunktion og at holde opsyn med, hvor mange penge de indsatte bruger på spil.

Hvis en indsat, som er i behandling, har lov til at spille tips og lotto for 100 kroner i Brugsen, så skal betjentene selvfølgelig være opmærksom på dette.

Susanne Brøndsted siger: "Det uniformerede personale har været dygtige til at kontakte Henrik Brandt eller mig, hvis de har været i tvivl om, hvad den indsatte må eller ikke må i forbindelse med deres behandling."

Fængselsfunktionærerne er glade for at der er ludomanibehandling på Statsfængslet på Søbysøgård. Behandlingen er med til at bringe fokus på indsatte med spilproblemer.

Er du ludoman?

Forskningsresultater påpeger, at kan du svare JA til fire ud af de følgende ti spørgsmål, så er der al mulig grund til at stoppe op og søge hjælp.

- Er du stærkt optaget af spil? Bliver du fraværende, når du spiller eller tænker på spil?
- Har du behov for at øge indsatsen for at opnå spænding?
- Bliver du rastløs eller irriteret, når du er nødt til at forlade spillet?
- Spiller du for slippe for at tænke på dagligdagens problemer?
- Vender du tilbage til spillestedet for at vinde det tabte tilbage?
- Lyver du over for familie og omgangskreds for at skjule din deltagelse i spil?
- Har du begået kriminalitet, f. eks. checkkrytteri, tyveri eller underslæb for at kunne spille?
- Har du mistet eller bragt venskaber, job eller uddannelse i fare på grund af spil?
- Har du overladt det til andre, familie eller institutioner, at redde dig ud af økonomiske problemer, som du udelukkende er havnet i på grund af spil?
- Har du gentagne gange forsøgt at bringe din spillelidenskab under kontrol, eller forsøgt helt at stoppe dit spil, uden held?

(Kilde: Center for Ludomani)

Hverken Susanne Brøndsted eller fængselsfunktionærerne er til stede under terapien. Den fængselsfunktionær som er kontaktpersonen for ludomanen får selvfølgelig indsigt i den lagte behandlingsplan.

Men der bliver kun videregivet oplysninger fra behandler Henrik Brandt, hvis den indsatte giver sit samtykke.

Ingen udgift for fængslet

På Statsfængslet Søbysøgård er man meget glade for det samarbejde, man har med behandler Henrik Brandt. Det foregår på et meget professionelt niveau. Det er håbet at samarbejdet kan fortsætte i lang tid.

Ud over at modtage nogle flere indsatte med spilproblemer, så kunne Susanne Brøndsted kunne godt tænke sig at der oprettes en behandlingsafdeling på Statsfængslet på Søbysøgård som udelukkende behandler afsonere med ludomani.

I disse økonomiske trængte tider, som Kriminalforsorgen befinder sig i, må det lune at høre, at der ikke er nogen udgifter forbundet med ludomanibehandlingen. Det eneste Statsfængslet på Søbysøgård bidrager med, er de lokaler som huser behandlingen. ■

Af Christian Pilt

Det er Susanne Brøndsted som er koordinator på ludomanibehandlingen på Statsfængslet på Søbysøgård. Ved siden af hende står fængselsfunktionær Michael Sørensen.

Behandleren: "Poker er et farligt spil!"

Behandler Henrik Brandt fra Center for Ludomani har haft en person i behandling, som havde tabt 200.000 kroner i poker på bare 14 dage.

Han er meget foruroliget over den udvikling netop dette spil er inde i.

Center for Ludomani har sjældent oplevet et enkeltstående spil, der i samme grad har lagt ekstra beslag på behandlerne.

"Poker bliver jo fremstillet som om, at det er de smarte og de rige der spiller det. Samtidigt er der historier om den ene og anden, som har vundet en masse penge i turneringer. Man mangler den anden side af historien. Nemlig taberens," siger Henrik Brandt.

Det som, ifølge Henrik Brandt, blandt andet gør poker farligt er at man kan sidde med gode kort på hånden og tænke "det her kan ikke gå galt, jeg er god til det her" og satse store beløb. Men selvfølgelig kan det gå galt.

Behandler på Søbysøgård

Udover at være behandler på Center for Ludomani i Odense, så er Henrik Brandt også tilknyttet ludomanibehandlingen på Statsfængslet Søbysøgård.

Ludomanibehandlingen på fængslet strækker sig over 8-10 sessioner. Der er efterfølgende et tilbud om at komme til en samtale umiddelbart før løsladelse. Her gennemgås de strategier, som personen har arbejdet med i sin behandling. Langt de fleste vælger dog at komme forbi Center for Ludomani inden de bliver løsladt. Det munder som oftest ud i en aftale om at kikke forbi centeret 2-3 måneder efter løsladelsen.

Selve behandlingen er primært den samme i Odense og Nr. Søby, den store forskel består i de ydre rammer.

Behandlingen foregår i grupper. For de fleste ludomaner vil der være en stor fordel ved netop behandling i en grup-

Henrik Brandts kalender er booket op. Udover behandling på Statsfængslet på Søbysøgård så har han enkeltvis (ambulant) og gruppebehandling på Center for Ludomani i Odense.

pe. Gevinsten består i at man kan støtte hinanden også uden for behandlingen. For selvfølgelig er det et dilemma at man får behandling for sit misbrug, samtidig med man sidder i fængsel. Det er alt andet lige nemmere at blive fristet til at spille på det ene og andet, når man sidder og keder sig i et fængsel.

Denne problematik er noget, som Henrik Brandt bruger mange ressourcer på i selve behandlingen. I øvrigt har en undersøgelse vist at 1/3-del af dem, som søger behandling hos Center for Ludomani har begået en eller anden form for kriminalitet.

Den psykiske afhængighed

Tidligere har Henrik Brandt arbejdet med stofmisbrugere, hvilket han beskriver som "noget mere op af bakke" end behandlingen af ludomaner. Det hænger sammen med at narkomanen både har en fysisk og psykisk trang efter stoffer. Hos ludomaner er det udelukkende en

psykisk trang til at spille. Samtidig er det ofte sådan, at ludomanen har et godt fundament at bygge på, hvor familie og job har været en integreret del af livet. Derfor er det positive i behandling af ludomaner, at langt hovedparten, som begynder i behandling, kommer ud af deres misbrug.

Hos de fleste af de ludomaner som kommer i behandling hos Henrik Brandt er spil et symptom på eksempelvis stress i hverdagen, konflikter i parforholdet eller måske konfliktskyhed. Ludomaner bruger spillet i samme grad, som andre misbrugere bruger alkohol og stoffer til at slappe af på. Der kommer også en anden og noget mindre gruppe i behandling på Center for Ludomani. Det er en gruppe, som har hygget sig med at spille for spændingens skyld og pludselig vinder en større gevinst. Efterfølgende

Hvad er ludomani?

Begrebet ludomani har efterhånden vundet indpas i det danske sprog. På Sundhedsstyrelsens diagnoseliste er det defineret som en afhængighedstilstand, der er „karakteriseret ved hyppigt gentagne episoder af spillelidenskab, som dominerer personens liv på bekostning af sociale, arbejdsmæssige og familiemæssige værdier og forpligtelser“. Der er med andre ord tale om en afhængighed, der ikke kun berører den enkelte spillers eget liv og livskvalitet. Kontakten og nærveret til familie, kolleger, venner og bekendte står ligeledes på spil. For da slet ikke at tale om det økonomiske aspekt.

Inden en ludoman kommer i behandling, så har vedkommende spillet for 9.000 kroner om måneden og haft en omsætning på 840.000 kroner på spil. Det viser en undersøgelse som Center for Ludomani har foretaget.

tænker de "helt ærligt, det her er da for let!" Så forsætter de med at spille og så går det ned af bakke.

Det ender med at de har brugt både husholdnings- og huslejepengene. Denne gruppe er oftest karakteriseret ved at de har et godt job og en dejlig familie. Der er ikke umiddelbart andre problemer end spillet.

Løsningsmodeller

Der kommer ikke nogen på Center for Ludomani, som ikke kan lide at spille. Grunden til at de kommer, er de konsekvenser som spillet giver dem.

For enkelte ludomaner vil det at spille sågar rangere højere end sex.

Derfor går en del af behandlingen også ud på at påvirke ludomanens tanker. Nemlig at gøre vejen fra tanken om spil til handling så besværligt som muligt. Det kan eksempelvis gøres ved at ludomanen bliver bevidst omkring hvilke konsekvenser det vil få, hvis han forsætter med at spille. Skal huset så

sælges? Mister jeg mit parforhold? osv. Samtidigt skal de positive ting, der kan indtræffe, hvis man stopper med at spille også frem i lyset. Det kan for eksempel være at rejse med familien og flere kræfter til jobbet.

En administrationsaftale

Den mere håndgribelige del af behandlingen kan bestå af en administrationsaftale. En administrationsaftale kan være, at det er ægtefællen som har ansvaret for økonomien. Personen med misbruget afleverer sine hævekort. Vedkommende har max. 50 kroner med på arbejde. Ved indkøb har misbrugeren altid en kvittering med hjem. Med andre ord, så ligger man en masse sikkerhedsnet ind.

En administrationsaftale kan sammenlignes med en antabusbehandling for en alkoholiker.

I øjeblikket lancerer Dansk Tipstjeneste to nye spil i kvartalet.

Henrik Brandt mener, at de spiltyper som er meget minded på ludomani, bør markedsføres mere påpasseligt.

Ifølge Henrik Brandt så det ikke vejen frem at forbyde spil, han så hellere at der kom endnu mere oplysning omkring farligheden, ved ikke at have et naturligt forhold til det at spille. I den forbindelse har Center for Ludomani flere projekter i gang med oplysning til diverse uddannelsessteder. ■

Af Christian Pilt

Langt de fleste ludomaner er startet ved en enarmet tyveknægt. Denne type spil koster mellem 400-600 kroner i timen. De fleste ludomaner nøjes ikke med en enkel maskine.

Den indsatte:

I Fængselsfunktionæren nr. 12/1 2005 bragte vi en artikel om en indsat i Statsfængslet på Søbysøgård, der er dømt for narkotikakriminalitet som følge af spillegæld.

Den indsatte afsoner stadig sin dom på syv års fængsel og han er på linie med behandler Henrik Brandt når talen falder på poker: "Poker er et kæmpeproblem i forhold til ludomani. Det er fordi der ingen begrænsninger er. Du kan sidde hjemme i din kælder og spille alt hvad du ejer og har bort. Ingen ville opdage det," siger han.

For tiden går meget af hans dagligdag med at fortælle om ludomani. Han har været på Kriminalforsorgens Uddannelsescenter i Lunde for at fortælle nye fængselsfunktionærer om spilafhængighed.

Dansk Tipstjeneste har også kontaktet ham. Det store spilmonopol, kunne godt tænke sig at få tilknyttet den indsatte som konsulent. Henvendelsen er stadigvæk så ny, at han ikke helt er klar over hvad det munder ud i.

Hvis han afslutningsvis skal give et råd til folk, som spiller om alt for mange penge, så er det: "Søg professionelt hjælp - omgående."

Arresthuset i Tôrshavn

Af tillidsrepræsentant Peter Alberg

Det nuværende arresthus i Tôrshavn er centralt beliggende og bygget sammen med politistationen. Arresthuset består af to bygninger, hvoraf den ældste er opført i 1967 med otte pladser og en nyere er opført i 1987 med syv pladser. Ved opdeling af en tre-mandscelle i den ældre bygning til to en-mandsceller er kapaciteten nu reduceret til 14 pladser. Cellerne i den nye bygning er alle udstyret med toilet, mens de gamle er uden. Indtil 1984 havde arrestforvareren boligpligt, mens hans hustru forestod arresthuskøkkenet. På det tidspunkt var personalelokaler og faciliteter meget dårlige. Ved arrestforvarerskiftet i 1984 blev tjenesteboligen overdraget personalet til kontorer, soverum osv. Arresthuskøkkenet fungerede dog fortsat frem til

1986, da man gik over til den nuværende ordning med mad fra sygehuset. Ved udbygningen i 1987 overgik arrestforvarerboligen til politiet, mens arresthusets personale flyttede til nye lokaler, som må betegnes som rigtigt gode.

Personalet i arresthuset består af en arrestforvarer, en overvagtimester i kombineret dagtjeneste og døgtjeneste samt en overvagtimester og 9 fængselsfunktionærer i døgtjeneste. Døgtjenesten strækker sig fra kl.09.00 til kl. 09.00.

Rutineret personale

Personalets gennemsnitsalder ligger på omkring 50 år. En enkelt har (medhjælpertiden medregnet) over 30 års anciennitet, 3 har passeret 27 års ansættelse, 3 har været ansat i 22 år, 1 har været ansat i 20 år, 2 er ansat på 13. år, 1 har været her i 10 år, mens den sidst ankomne, udover 5 år her i huset, har haft 9 års tjeneste i Danmark.

Af foranstående kan ses at vi har gjort tjeneste sammen i mange år, og at mange af os efterhånden er blevet nogle ældre herrer. Selvfølgelig er årene ikke forløbet uden gnidninger, men med tiden er mange kanter slebet væk og vi har i dag et meget rutineret og velfungerende mandskab. Så mange år sammen

bør vel også ses som et udtryk for at arresthuset er en god arbejdsplads.

Desværre er det ingen hemmelighed at arresthuset i Tårshavn har haft store problemer. Kulminationen kom ved klimaundersøgelsen, og vi har efterfølgende været igennem en lang og sej selvransagningsproces. Som afslutning på processen har vi aftalt nogle mål og visioner for det fremtidige arbejde i arresthuset. Af konkrete ting kan nævnes: Oprettelse af SISU(MIO) udvalg med kvartalsmæssige møder i forbin-

delse med personalemøder. Opdeling af personalet i arbejdsgrupper med ansvar for

1. Orden og sikkerhed.
2. Sagsbehandling.
3. Arbejdsdrift og fritid.
4. Selvforsørgelse.

Det er vores håb at vi ved overholdelse af de indgåede aftaler er bedre rustet til løse de fremtidige opgaver.

Med et personale der har været sammen i så mange år, er det klart at fortiden til tider fylder for meget. Vi er da også oprigtigt kede af den alt for gængse opfattelse af, at vi er et hus med få og nemme fanger. Ingen rockere, ingen narkomaner, men med store selvskabte problemer. Der er for få der kender den positive del af vores historie, velsagtens fordi vi ikke har været gode til at fortælle den.

Belastede indsatte

Vi har gennem årene oplevet mange vanskelige perioder og situationer, som vi er kommet igennem på en god måde.

Op gennem firserne var ventetiden på afsoning af hæftestraffe blevet så lang, at man både i 1981 og 1985 var nødt til at oprette en midlertidig afsoningsanstalt. I 1987 oplevede vi en dødsbrand. Der har været 3 episoder hvor personalets indgriben har reddet menneskeliv. Klientellet har fuldstændigt ændret karakter. Det nuværende klientel består hovedsagligt af narko- eller voldsdømte. Om sommeren oplever vi mange fængslinger efter udlændingeloven. Eksempelvis figurerer der i 2003 22 nationaliteter i arrestjournalen. Ingen må tro at vi på nogen måde er skånet for ubehagelige oplevelser i forhold til de indsatte. Vores vigtigste redskab i den daglige omgang med de indsatte er "den gode samtale," som vi har fået i arv efter vores forgængere. Desværre er det således at de gode samtaler og resultaterne sjældent er registreret nogen steder.

Heldigvis har man både fra Direktoratets og vores organisations side vist større interesse og forståelse for vores situation og problemstillinger.

Det er også en lettelse, at man, i stedet for altid at blive entydigt sammenlignet med arresthuse af samme størrelse, også er begyndt at se på vores hoved-

funktion, i hvert fald sådan som befolkningen opfatter os: "Afsoningsanstalt i et andet nordisk land".

Beviset på at man også i Direktoratet deler denne opfattelse har vi set de sidste år, hvor vi har haft 3 fængselsfunktionærer på studieophold for at "udbygge kendskabet til administration, forvaltning og lovgivning i et andet nordisk land." ■

Meddelelse fra STA

Du kan selv vælge din a-kasse

Krav om mere åbenhed

Beskæftigelsesministerens ønske om større valgfrihed på a-kasseområdet har nu gjort det muligt at sammenligne de forskellige a-kassers tilbud og pris, inden man beslutter sig for, hvilken a-kasse man ønsker at være medlem i. Hvert år i første kvartal skal alle a-kasser f.eks. i medlemsblade informere sine medlemmer om de årlige administrationsbidrag, servicetilbud mv. og om muligheden for selv at vælge a-kasse.

Sammenligning af alle a-kasser

På Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk finder du en fortegnelse over alle a-kasser i Danmark. Her kan du bl.a. se priser, antal afdelinger, antal ansatte og medlemmernes tilfredshed med de enkelte a-kasser. Der er tale om et udpluk af Arbejdsdirektoratets sammenlignende undersøgelse af samtlige a-kasser i Danmark, som blev offentliggjort i november 2005.

Du sparer penge i STA

I denne undersøgelse placerer STAs sig i den absolut bedste ende, og når det drejer sig om pris, vejledning og medlemstilfredshed ligger vi helt i top. Det fremgår bl.a. at STAs årlige administrationsbidrag – altså det beløb, som a-kassen anvender til drift – er 1.848 kr. lavere end i den dyreste a-kasse, og 463 kr. billigere end gennemsnittet af samtlige a-kasser.

Medlemmerne er tilfredse med STA

Men hvad vi er mest glade for er, at vores medlemmer er klart mere tilfredse end medlemmer i andre a-kasser. 95 % af vores medlemmer er "meget tilfredse" eller "tilfredse" med service mv. i STA, hvilket placerer STA på en klar førsteplads blandt samtlige a-kasser. Tilfredsheden med STA har været fin i mange år, vi lå således også godt i Arbejdsdirektoratets forrige undersøgelse, men det betyder ikke, at vi vil hvile på laurbærrene. Også fremover vil vi arbejde hårdt for at fastholde denne placering.

STA er for alle lønmodtagere

STA er en tværfaglig a-kasse for alle lønmodtagere uanset uddannelse og beskæftigelse. Det betyder, at din familie og dine bekendte også kan blive medlem i STA og få fordel af vores gode servicetilbud og fordelagtige pris. Med de seneste ændringer for optagelse og overflytning af a-kassemedlemmer kan også ledige medlemmer af andre a-kasser nu blive overflyttet til STA. Det er blot at sende overflytnings- eller optagelsesblanket til STA enten på vores hjemmeside www.sta.dk eller en mail med navn, adresse, cpr.-nummer og eventuel nuværende a-kasse til sta@sta.dk, så sørger vi for resten.

Helle Helmer & Søren Bertelsen

Afdelingen i Møgelkær – 60 års jubilæum

Dansk Fængselsforbunds lokalafdeling i Møgelkær fejrede den 19. februar 2006 foreningens 60 års jubilæum ved en reception i Skjold Sognegård i Horsens.

Deltagerne blev budt på udsøgt mad og drikke samt levende musikalsk underholdning. Der blev holdt taler både af og for foreningen. Afdelingsformand Hans Jørgen Hansen fortalte om lokalafdelingens virke gennem de mange år og fremhævede en række forhold, der såvel i tidligere tider som i dag er højaktuelle for medlemmerne på Statsfængslet Møgelkær. Forbunds næstformand Peder Jør-

gensen ønskede hjertelig tillykke på forbundets vegne og takkede samtidig for et godt og årelangt samarbejde med afdelingsbestyrelsen.

Mellem talerne var der en hyggelig stemning og livlig snak rundt omkring ved bordene.

Tillykke med jubilæet. ■

Af John Rasmussen

Deltagerne hyggede sig med god mad og i godt selskab.

Snakken gik livligt omkring bordene.

Gæsterne lyttede til lykønskningstalerne.

Afdelingsformand Hans Jørgen Hansen fremdrog nogle eksempler fra foreningens gamle protokoller, der ligeså vel kunne være skrevet i dag.

DEBAT

Vi skal modtage indlæg til næste nummer senest 14. marts 2006

Personalepleje! – Og det er ganske vist

Af værkfører Steen Tranberg, Statsfængslet i Vridsløselille.

25 år af sit liv har man ofret i statens tjeneste, og nu er det tid til belønningen. Selveste Direktøren skrev et brev til mig, og inviterede mig ind til en reception. Jo det skulle nok blive hyggeligt. Der er naturligvis en masse tanker der suser gennem hovedet på én. Hvor mange bliver vi, hvordan klæder man sig osv. Jeg mente mig godt rustet til denne lille seance, da jeg havde læst og set hvordan dronningen afholder nytårskur.

Det skal sandelig nok blive hyggeligt.

Selvom alle ved det løber af stablen, ville jeg naturligvis huske at orientere mit tjenestested, om at jeg den pågældende dag er hos Direktøren frem for på tjeneste på Vridsløse.

Nå, og hvad vedkommer det os svarede de, du kommer vel på arbejde til kl.12.00 da det først er kl.13.00 i Direktoratet.

Nej, det var ikke min plan. Jeg var trods alt inviteret af Direktøren. Jeg skulle helst være nybarberet og pæn i tøjet. Desuden var man inviteret med ledsager. Det er trods alt sjovest at følges ad.

Det mente man på Vridsløse ikke var nødvendigt. Man meddelte mig at jeg

havde tjeneste til kl.12.00 og kun kunne få fri til rejsetiden.

Hvis jeg ville have fri hele dagen til at blive pæn, så skulle jeg selv betale. Om det er Vridsløses holdning til direktoratets arrangement eller om det er deres holdning til medarbejderne må stå i det uvisse. Jeg turde ikke spørge.

Nu kunne jeg kun prøve en sidste chance, og det var lokalafdelingen af forbundet. De skulle bruge tid til at undersøge forbundets holdning til denne sag for derefter at meddele dette til fængslet. Heldigvis havde de samme opfattelse som mig; at dette skulle være en festdag uden problemer.

Da man hørte dette på Vridsløse, kom man på andre tanker. Jo vist skulle man undersøge hvorledes jeg havde afholdt min jubilæumsdag. Efter nærmere undersøgelse, fandt de ud af, at det var midt i en ferie, og Staten derfor ikke havde haft en udgift ved dette. Samtidig havde jeg ikke afholdt et officielt jubilæumsarrangement: Alt dette sammenholdt, mente man pludselig godt at man kunne se rimeligheden i, at jeg havde fri hele dagen. Man giver sig ikke uden kamp på Vridsløse. Det ville måske også være trist hvis dem der var inviteret, havde tid til at gå og glæde sig?

Nej, det må være bedre at de bruger kræfter på at kæmpe for friheden, eller måske opgiver og hellere går på arbejde; det er jo også det vi bliver betalt for.

Om jeg når et 40 års jubilæum er nok tvivlsomt, for til den tid har man nok ikke så mange kræfter til at kæmpe imod ledelsen.

Dette må siges at være personalepleje i højsæde, og så er der nogen der undre sig over at det er svært at fastholde personalet. Jeg vandt den seje kamp og glæder mig nu til dagen, men der skal ikke herske tvivl om, at en anden gang, tør man ikke tilmelde sig noget, når man skal kæmpe sådan.

Det var da godt at man ikke skulle på eftermiddagstjeneste, for så skulle man måske møde kl. 17.00, og så var det kun danskvand man kunne drikke.

NAVNE

25 års jubilæum

Peter Sørensen, Statsfængslet Renbæk

Den 3. marts 2006 fejrede Peter Sørensen sit 25 års jubilæum ved en sammenkomst i mødesalen i Statsfængslet Renbæk.

Peters officielle jubilæumsdag indenfor staten var den 1. februar 2006. Det havde Peter glemt, så derfor dette sene tidspunkt. Datoer er jo heller ikke så vigtig i den alder Peter har. Nej, bare vi får hyggestunden alligevel, så er det nok for "Æ Maler".

Peter startede sit arbejdsliv som malerlærling og efter værnepligtstiden var Peter et par år udstationeret til tjeneste på Cypern.

I sin tid i Kriminalforsorgen har Peter gjort tjeneste flere steder. Han kom til Renbæk efter en del år i Arresthuset i Esbjerg. Peters altid gode humør og muntre bemærkninger, samt glimt i øjet, har bevirket at han hurtigt er blevet en vellidt og respekteret kollega.

Peter bruger en del af sin fritid med at male (gad vide hvad "farve" det bliver gjort i?)

Han er aktiv badmintonspiller og der bliver også tid til lidt bowling.

Peter elsker god mad og nyder når familien er samlet omkring Lissy's altid veldækkede bord.

Vi vil alle her i Renbæk ønske Peter et stort tillykke på dagen, og ønsker både for ham og os, at vi vil få glæde af hans kunnen i mange år endnu. ■

På betjentenes vegne

Knud-Erik Lauesen

25 års jubilæum

Robert Filtenborg Demény

Onsdag den 1. marts 2006 kunne Robert Filtenborg Demény fejre 25 års jubilæum i statens tjeneste.

Robert's karriere starter helt tilbage i forsvaret, hvor han som sergent ved Den Kongelige Livgarde eksercerede mangel en deling omkring på Amalienborg.

Efter militærtjenesten søger Robert Filtenborg ansættelse på Statsfængslet i Vridsløselille, hvor han tiltræder den 1. september 1981.

Vridsløselille formår dog ikke at holde på ham, og efter få år tiltrækkes han af den landlige friske rene luft i det jyske.

I november 1984 tiltræder Robert Filtenborg i Statsfængslet ved Nr. Snede. Jeg ved ikke om det var et kulturchok for en ung frisk københavnsk betjent, at tiltræde i en forholdsvis rolig åben lejr som Statsfængslet ved Nr. Snede var på dette tidspunkt, og med en relativ høj gennemsnitsalder blandt personalet.

Men det kan nok ikke måles med den overraskelse, som man fik på Statsfængslet ved Nr. Snede, ved mødet med en meget hurtignakkende bramfri kollega med stålsatte holdninger, der hurtigt kunne give dagligdagen ekstra kulør.

Robert Filtenborg vandt dog hurtigt jydernes respekt, og var i mange år formand for bestyrelsen i den lokale afdeling af Dansk Fængselsforbund.

Efter en udstationeringsperiode til Arresthuset i Silkeborg i 1993-94 søgte Robert fast tjeneste i Arresten hvor han tiltrådte i april 1995.

Robert Filtenborg har her fortsat sit engagement og interesse i personalets ve og vel, og blev efter nogle år formand for personalet i de jyske arresthuse under foreningen AO-Jylland.

En gerning som optager megen tid, og derfor er det ikke så ofte der gøres tjeneste i arresten.

Vi nyder dog altid at modtage Robert som månedens gæst, når han

ind imellem får afset tid til en vagt i arresten.

Og som gammel kollega gennem årene, har jeg bemærket, at tidens tand har bortvisket den stærke blå V farve som i de første mange år var meget fremherskende og meningsdannende.

Den er nu erstattet af lidt mere bløde og rødlige nuancer, der dog ikke hindrer ham i fortsat at kunne udtrykke sig klart og bramfrit.

I fritiden har Robert Filtenborg en særlig forkærlighed for de smukke norske fjelde, hvor der tilbringes en del tid, ligesom rejser til varme rejsemål også er en foretrukket beskæftigelse.

Jeg vil på kollegernes og egne vegne ønske dig tillykke med jubilæet, og håber du fortsat må få mange gode år i Kriminalforsorgen. ■

*Ingo Sørensen
Arresthuset i Silkeborg*

NAVNE

Der blev stille Mindeord Finn Balslev

Det er med dyb beklagelse og sorg, at vi i Arresthuset i Randers har mistet vores afholdte souschef, overvagtimester Finn Balslev, der afgik ved døden fredag den 3. februar 2006 efter længere tids sygdom.

Finn havde været ansat indenfor Kriminalforsorgen i mere end 25 år. Han begyndte sin karriere på Anstalten ved Herstedvester, men fortrak herefter til Arresthuset i Grenaa, hvor han slog sine folder, indtil man lukkede arresthuset, hvorefter vi i Randers havde det held, at han blev forflyttet hertil.

Finn var en uforlignelig kollega, med mange pudsige og festlige indfald og

hans evne til at finde på practical jokes gik vist ingen ram forbi, hverken høj eller lav. Han var gennem årene primus motor i arresthusets festudvalg og han undsløg sig ikke for selv at deltage i de løjer og revyindslag, som efterhånden blev en fast del af vores julefrokost.

Finn var først og fremmest også en seriøs og engageret kollega, som ikke mindst prægede arresthusets ledelsesstruktur, hvor han i høj grad involverede sig i indførelse af teambuilding i arresthuset – et tiltag, som vi i høj grad nyder godt af i dag.

Vi føler alle med hans hustru, Jytte, og familien i deres store savn – et

savn, som vi også deler. Vores dagligdag er blevet fattigere uden Finn. ■

Æret være hans minde.

Med Finns egne ord:

STOR HILSEN

*Personalet ved Arresthuset i
Randers*

Mindeord Sikkerhedschef Poul Nielsen, Københavns Fængsler

Sikkerhedschef ved Københavns Fængsler, Poul Nielsen er efter kort tids sygdom død den 29. december 2005, kun 55 år gammel.

Poul startede sin karriere i Kriminalforsorgen som fængselsbetjent på prøve i 1975 på Københavns Fængsler. Poul var altid meget engageret i sit arbejde og fik også i sin karriere prøvet en del. Poul nåede blandt andet at blive hundefører, bestride ledende stillinger i Statsfængslet i Jyderup og Anstalten ved Herstedvester samt og ikke mindst at anvende sin brede fængsels erfaring til såvel grunduddan-

nelse og ledelsesuddannelse i KUC regi.

Poul vendte tilbage til Københavns Fængsler den 1. oktober 2004 som sikkerhedschef. Meget hurtigt fik Poul skabt et godt miljø og et forum til brug for vidensdeling og drøftelse af sikkerhedsmæssige spørgsmål. Poul var altid god til at dele sine brede og solide erfaringer med yngre og mere uerfarne kolleger på KF. Poul vil blive husket for hans behagelige lune og troværdige facon samt for de mange gode resultater han opnåede.

Vi vil savne Poul meget og vore tanker går til Pouls familie, der også har mistet et solidt midtpunkt. ■

Æret være hans minde.

På Københavns Fængslers vegne

Lars Bo Jensen

NAVNE

Mindeord

Afdelingsleder John Ivan Zimmermann, Københavns Fængsler

Afdelingsleder John Ivan Zimmermann, Greve, er efter længere tids svær sygdom død torsdag den 26. januar, 62 år gammel.

"Zimmer" der oprindeligt var uddannet som tjener, kom til KF i 1974 som fængselsbetjent på prøve. Her har han siden været et naturligt midtpunkt for kollegerne – såvel fagligt som socialt.

Zimmer har haft mange forskellige funktioner og har løst utallige opgaver på fængslet. En flot karriere som betød, at han i 2001 udnævntes som afdelingsleder på Vestre Hospi-

tal – senere blev det 1. Vest og Besøg. Positiv og direkte var han over for såvel kolleger som indsatte.

Men Zimmer har nok så meget været det sociale omdrejningspunkt på KF – først og fremmest i idrætsforeningen IKF. Han blev meldt ind i 1974 og har siden været et stort aktiv for foreningen.

Dette både på - som uden for banen. Fodbold var kerneinteressen – ikke bare på KF, men også i landsforeningen FI. Her blev han headhuntet til herrelandsholdet. Han har senere stået for damelandsholdet som træner.

Han var med sin meget store indsats, energi og livsglæde med til at sikre en aktiv forening til glæde for rigtig mange kolleger. Han har de sidste 20 år styret foreningens økonomi med stor autoritet og overblik.

Vi vil savne Zimmer meget og vore tanker går til familien, som også har mistet et solidt midtpunkt. ■

Æret være

John Ivan Zimmermanns minde.

*Michael Balle
formand for IKF*

ARRESTFUNKTIONÆRERNES
ORGANISATION
JYLLAND

Generalforsamling 2006

Dato: 22. marts 2006

Sted: Hotel Scandic, Udgårdsvej 2, Silkeborg

Start: kl. 16.45

Indskrivning: kl. 16.00 – 16.30

Efter generalforsamlingen bliver der serveret flæskkesteg m. sovs, kartofler og rødkål.

På bestyrelsens vegne

Robert Filtenborg Demény
Afdelingsformand

ARRESTFUNKTIONÆRERNES
ORGANISATION
FYN

GENERALFORSAMLING 2006

AO-Fyn

holder ordinær generalforsamling

onsdag den 29. marts 2006 kl. 15.00

på Citybowling, Rugårdsvej 46,
5000 Odense C (over for TV2).
Dagsorden ifølge vedtægterne.

P.a.v.

Med venlig hilsen

René Larsen
Formand

Jubilæumsarrangement i Direktoratet for Kriminalforsorgen

Kriminalforsorgens årlige jubilæumsarrangement blev afholdt den 27. januar 2006. På dagen var sidste års 25 og 40 års jubilare indbudt til en hyggelig eftermiddag i direktoratet. Traditionen tro blev jubilarene fejret med musikalsk underholdning og en tale ved direktør William Rentzmann, der også overrakte

erindringsgaver. Efterfølgende var der en let anretning og mulighed for en hyggesnak og gensyn med gamle kolleger. Som afslutning var der mulighed for at interesserede deltagere kunne få en rundvisning i direktoratet.

Deltagerne i arrangementet blev lykønsket af Kriminalforsorgens direktør William Rentzmann og underholdt af Kriminalforsorgens Jubilæumsband.

Socialt samvær efter den formelle del af arrangementet.